

VOORONTWERP VAN DECREET OVER DE SUBSIDIËRING VAN STAGES BIJ MULTILATERALE ORGANISATIES

Samenvatting

Uit de praktijk blijkt dat de regelgeving over de subsidiëring van stages bij multilaterale organisaties verder kan geoptimaliseerd en vereenvoudigd worden. De huidige regeling vindt rechtsgrond in artikel 67 van het programmadecreet van 9 juli 2010. Die rechtsgrond voldoet niet om een aantal gewenste aanpassingen aan de bestaande regels door te voeren. Het voorliggende ontwerp wil hieraan tegemoetkomen door onder andere een bepaling op te nemen die de verwerking van persoonsgegevens toelaat, die de Vlaamse Regering machtigt om een subsidiekader op te stellen in overeenstemming met de bepalingen van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën en door de doelstellingen en de voorwaarden van het subsidieprogramma decretaal te verankeren. Op deze manier dragen we bij aan een meer kwaliteitsvolle regelgeving die ook zal zorgen voor een administratieve vereenvoudiging.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024-2029 vermeldt: *"We ondersteunen Vlamingen die hun loopbaan internationaal willen oriënteren (onder andere via het Flanders Trainee Programme)"*

De Beleidsnota 2024-2029, Ondersteuning Vlaamse Regering, rampenschade, buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking en internationaal ondernemen bepaalt: *"Met het Flanders Trainee Programme blijven we jongeren met een Vlaams diploma ondersteunen om stage te lopen bij multilaterale organisaties. Zo stimuleren we hen om hun loopbaan internationaal te oriënteren. Dankzij het aantal stagiairs dat doorgroeit naar een vaste functie, dragen we bij aan een sterkere Vlaamse aanwezigheid en uitbouw van expertise binnen deze organisaties. De voorbije jaren is een netwerk gegroeid met jonge toppers die doorgroeien naar belangrijke functies in multilaterale organisaties, bedrijven, overheid of academische instellingen. We versterken de alumniwerking van onze beursprogramma's om dit netwerk van waardevolle contacten te valoriseren voor Vlaanderen."*

B. Inhoud

Doelstellingen

Sinds 2001 voorziet de Vlaamse overheid in een vorm van financiering voor jongeren die een stage verrichten bij een aantal multilaterale organisaties. Deze stages zijn in sommige gevallen onbezoldigd wat, gecombineerd met de vaak hoge kosten van levensonderhoud in de steden waar deze organisaties gevestigd zijn, een ernstige drempel vormt voor kandidaten om door te stromen naar deze

organisaties. De financiële steun van de Vlaamse overheid verlaagt de toegangsdrempel tot die organisaties en verhoogt aldus de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt. Aangezien dergelijke stages vaak het begin zijn van een latere carrière in internationale instellingen, dragen ze ook bij aan de creatie van een netwerk van contactpersonen voor het Vlaamse internationale beleid. Bovendien wordt de Vlaamse overheid zelf zichtbaar in de multilaterale organisaties en wordt Vlaamse expertise wereldwijd verspreid.

Aanvankelijk werd dit financieringsprogramma geregeld door een reglement dat op 24 juli 2001 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Om de rechtszekerheid voor kandidaat-stagiairs te vergroten besloot de Vlaamse Regering in 2006 het reglement te formaliseren in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2006. Dat besluit vond zijn rechtsgrond in artikel 29 van het inmiddels opgeheven decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid. Op die manier gaf de Vlaamse Regering te kennen dat het financieringsprogramma in hoofdzaak een jeugdbeleidsmaatregel was die zich vertaalde als een initiatief om de kansen tot individuele deelname van jongeren aan internationale initiatieven te vergroten.

Na een grondige evaluatie van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2006 werd in 2011 een nieuwe regeling uitgewerkt die resulteerde in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2011.

Dat besluit steunde op een autonome rechtsgrond, vervat in artikel 67 van het decreet van 9 juli 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Hierdoor kwam beter tot zijn recht dat het besluit niet uitsluitend een jeugdbeleid wil voeren maar wel een maatregel is van het Vlaamse buitenlandse beleid (verbreding van het draagvlak voor multilaterale samenwerking en uitbouwen van een netwerk van Vlamingen binnen multilaterale organisaties).

Het besluit van 18 februari 2011 week niet af van de doelstellingen van het financieringsprogramma zoals dat sinds 2001 bestaat maar breidde, mede op basis van de nieuwe autonome rechtsgrond, wel de draagwijdte van de financiering op tweevoudige wijze uit:

- het personele toepassingsgebied werd verruimd door de leeftijdsgrens van kandidaat-stagiairs op te trekken en door de woonplaatsvereiste te schrappen;
- het materiële toepassingsgebied werd uitgebreid tot een groter aantal multilaterale organisaties.

Verschillende evaluatiemomenten en feedback van onder andere oud-stagiairs en de multilaterale organisaties zelf, wezen uit dat er nood was om de regeling in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2011 verder te verfijnen. Dit gebeurde in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016. Er werd verder ingezet op administratieve vereenvoudiging bij de subsidieaanvraag en de afhandeling ervan en het toepassingsgebied van de regeling werd ook nauwkeuriger omschreven door een definitie op te nemen van multilaterale organisatie.

Zoals uit dit overzicht blijkt, wordt het financieringsprogramma dat intussen bijna een kwarteeuw bestaat periodiek geëvalueerd en bijgestuurd. Dat is ook gebeurd voorafgaand aan deze aanpassing van de regelgeving. We brachten de evolutie van de afzonderlijke beursbedragen in kaart (2022-2025), vergeleken het totaal aantal toegekende beurzen per jaar en het moment waarop het jaarbudget is uitgeput. Naar aanleiding van de sterke automatische indexering van de beursbedragen, werden de vergoedingen van het FTP door middel van een benchmark vergeleken met beursbedragen van gelijkaardige programma's van andere overheden (Duitsland, Wallonie-Bruxelles International en Québec).

Daarnaast werden de tevredenheidsscores over de beurs uit de evaluatieverslagen van de stagiairs van 2022-2025 vergeleken. Tenslotte werd in kaart gebracht hoeveel jongeren jaarlijks de beurs ontvangen die het Nederlands niet machtig zijn.

Die evaluatie leidde tot de conclusie dat het nodig was om een aantal zaken uit huidige regelgeving te herbekijken en aan te passen.

De opeenvolgende besluiten van de Vlaamse Regering vonden tot nu toe altijd hun rechtsgrond in vrij summiere decretale bepalingen die in bepaalde gevallen ontoereikend zijn of te rigide blijken om tegemoet te komen aan de eisen van een soepel subsidie-instrument dat vlot wil inspelen op veranderende maatschappelijke omstandigheden en noden. Bij wijze van voorbeeld kan verwezen worden naar de verplichtingen die opgelegd worden aan de subsidieverstrekker bij het verwerken van persoonsgegevens.

Om die reden wordt er nu voor gekozen de subsidiëring van stages bij multilaterale organisaties grondiger decretaal te verankeren en zo een juridisch kader te creëren dat de Vlaamse Regering toelaat dergelijke stages financieel te ondersteunen, zonder evenwel af te wijken van de oorspronkelijke doelstellingen van het financieringsprogramma.

Impactanalyse

Impact op kinderen en jongeren (JoKER)

Het financieringsprogramma richt zich tot jongeren die de ambitie hebben werkervaring op te doen in een internationale omgeving. Een groot aantal multilaterale organisaties biedt in dit verband (onbezoldigde) stages aan om aan deze ambitie tegemoet te komen. Omdat dergelijke stages vaak gepaard gaan met hoge kosten van levensonderhoud is het niet voor elke jongere mogelijk om eraan deel te nemen. De Vlaamse Gemeenschap wil de toegangsdrempel tot multilaterale organisaties voor zoveel mogelijk jongeren verlagen door onder bepaalde voorwaarden financiering te verschaffen. Die voorwaarden zullen gespecificeerd worden in het uitvoeringsbesluit.

Twee van die voorwaarden hebben betrekking op leeftijd en diplomavereisten. Zo moet een kandidaat-stagiair minstens beschikken over een diploma secundair onderwijs en mag een kandidaat niet ouder zijn dan 34 jaar. De financiering richt zich dus op jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 34 jaar. Een kind- en jongereneffectrapport (JoKER) is dus deels van toepassing en bijgevolg werd ook het JoKERadvies ingewonnen. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media gaf op 1 september 2025 advies over de kwaliteit van het kind- en jongereneffectrapport.

In elk geval heeft de financiële tegemoetkoming die de Vlaamse overheid voorziet uitsluitend positieve gevolgen voor jongeren die instappen in een stageprogramma bij een multilaterale organisatie. Dat blijkt ook uit de schriftelijke evaluatierapporten van de beurshouders, die ze ons na de stage bezorgen. Velen onder hen beamen dat zonder de voorziene financiële ondersteuning deze ervaring niet mogelijk was geweest.

Bijkomende positieve effecten zijn in veel gevallen een eerste werkervaring, aangescherpte vaardigheden, een blik op de wereld en omgang met culturele diversiteit, de uitbouw van een internationaal netwerk en de verhoogde kans op tewerkstelling op de internationale arbeidsmarkt. De keuze voor een apart decreet voor stages bij multilaterale organisaties, zorgt daarbij voor een betere gegevensbescherming van jongeren. Bij de evaluatie van dit decreet, zullen we

opnieuw beroep doen op de stageverslagen van de beurshouders om de effectiviteit te meten.

Impact op het gelijkheidsbeginsel

- taalkennisvereiste

Uit de praktijk blijkt dat aanvragen voor financiering ook afkomstig zijn van buitenlandse jongeren die een diploma hebben, uitgereikt door een Vlaamse onderwijsinstelling maar die de Nederlandse taal niet machtig zijn.

Tot op heden zijn er immers geen taal- of nationaliteitsvereisten in de regelgeving ingeschreven om aanspraak te kunnen maken op financiering.

In het uitvoeringsbesluit bij dit voorontwerp zal aan kandidaat-stagiairs worden gevraagd om een verklaring op eer voor te leggen dat Nederlands hun moedertaal is of als dat niet zo is, een bewijs van taalkennis Nederlands, niveau C bij de aanvraag te voegen. Dit zal enkel gevraagd worden als geen van de vereiste diploma's om voor stagefinanciering in aanmerking te komen een Nederlandstalige opleiding bevat.

Deze verschillende behandeling van bepaalde categorieën van jongeren wordt gemotiveerd door de doelstellingen van het programma die nu een decretale verankering krijgen en die onder andere de Vlaamse zichtbaarheid en aanwezigheid in multilaterale organisaties wil bevorderen. Deze doelstelling heeft onmiskenbaar een talige en culturele dimensie waarvoor een uitstekende kennis van het Nederlands onontbeerlijk is.

De FTP-stagiairs dragen bij tot het verhogen van de Vlaamse zichtbaarheid en de imagooversterking van Vlaanderen in het buitenland. Ze zijn deel van een internationaal netwerk tussen de Vlaamse overheid en haar diplomatieke posten, de multilaterale organisaties en de (ex)-stagiairs onderling. Net als bij de Fayat-beurzen en in het kader van de verantwoording en het toezicht op de aanwending van de subsidie, verwachten we van de stagiairs dat ze als ambassadeurs van het FTP fungeren als een 'uithangbord' van Vlaanderen. Het is ook de bedoeling om netwerk, bereik en naamsbekendheid van FTP te vergroten. Dit impliceert o.a. deelname aan events, inclusief het jaarlijkse FTP-netwerkevent, contact met de Vlaamse diplomatieke post waar hun stageplaats zich bevindt, en het aanleveren van communicatiebijdragen (tekst en beeldmateriaal) voor sociale media en van relevante contactpersonen die een potentiële meerwaarde kunnen bieden voor het Vlaams buitenlands beleid. De alumniwerking is een belangrijke poot van het FTP om het netwerk van waardevolle contacten te valoriseren voor Vlaanderen.

Hiervoor dienen de stagiairs te beschikken over een uitstekende kennis van het Nederlands dat de verbindende taal is in die genoemde contacten en hun duurzame band met Vlaanderen aantoont, uiteraard zonder dat het exclusief gebruik van het Nederlands wordt opgelegd of dat hen wordt verplicht uitsluitend het Nederlands te gebruiken in de meertalige werkomgeving van de multilaterale organisatie. Indien de decreetgever dat zou verplichten zou hij immers zijn bevoegdheid overschrijden.

De link tussen de kandidaat-stagiair en Vlaanderen wordt in de eerste plaats aangetoond via het diploma dat moet behaald worden aan een Vlaamse onderwijsinstelling. De taalvereiste wordt geformuleerd op een wijze dat kandidaat-stagiairs die geen inwoner zijn van het Vlaamse Gewest of van wie de moedertaal niet het Nederlands is niet worden uitgesloten van financiële ondersteuning. Er wordt geen nationaliteitsvereiste ingeschreven.

- leeftijdsgrens

Het financieringsprogramma is toegankelijk voor stagiairs die niet ouder zijn dan 34 jaar. Die leeftijdsgrens komt al voor in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2011, bestaat in de huidige regelgeving en zal ook in de toekomst worden behouden.

Voor deze directe ongelijke behandeling op grond van leeftijd wordt volgende verantwoording gegeven:

- het financieringsprogramma is gericht op jongeren en wil zoveel mogelijk financiële barrières wegnemen die verhinderen dat deze doelgroep een internationale stage in een multilaterale organisatie kan aanvatten. De facto waren de aanvragers van het jaar 2024 gemiddeld 25 jaar oud. Toch leert de praktijk dat een te lage leeftijdsgrens problemen stelt voor personen die een aanvullende opleiding of specialisatie hebben gevolgd;
- een optie zou kunnen zijn om de leeftijdsgrens op 30 jaar te leggen. Deze leeftijdsgrens wordt ook gehanteerd door de decreetgever in artikel 3, 12° van het jeugddecree van 23 november 2023 om "jeugd" te definiëren. Deze optie wordt evenwel niet gevolgd omdat sommige multilaterale organisaties een leeftijdsgrens hanteren die hoger is dan 30 jaar. Kandidaten zouden in deze optie bijgevolg potentieel uitgesloten worden van een Vlaamse stagefinanciering. Hoewel de regeling zich richt tot jongeren gaat het vooral om een maatregel die past binnen het Vlaams buitenlands beleid en wordt dus ook maximaal rekening gehouden met de voorwaarden die multilaterale organisaties zelf opleggen;
- hoewel het financieringsprogramma geen tewerkstellingsmaatregel is, heeft het programma als bijkomende troef dat het in veel gevallen een financiële ondersteuning biedt aan mensen die hun carrière willen uitbouwen en internationaal hopen door te groeien.

Implementatie

Een besluit van de Vlaamse Regering wordt voorbereid dat uitvoering zal geven aan het voorliggend ontwerp van decreet.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/315 van 1 september 2025.
2. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media gaf op 1 september 2025 advies over de kwaliteit van het kind- en jongereneffectrapport.
3. De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 8 oktober 2025.
4. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid gaf zijn begrotingsakkoord op 24 november 2025.
5. Het voorontwerp van decreet werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 december 2025.
6. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens bracht advies 2026/008 uit op 13 januari 2026. De VTC is van oordeel dat het

voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat volgende opmerkingen worden geïmplementeerd.

In een eerste opmerking geeft de VTC aan dat in de memorie de aanduiding van de leidend ambtenaar van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken als verwerkingsverantwoordelijke moet worden gemotiveerd.

Replik: in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6 wordt een korte toelichting toegevoegd.

Vervolgens pleit de VTC voor het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) gelet op de lijst die de VTC heeft opgesteld met de verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren. Op die lijst wordt o.a. verwezen naar de uitwisseling van gegevens van zeer persoonlijke aard zoals financiële gegevens.

Replik: vermits er voor de toekenning van een stage bij een multilaterale organisatie geen gevoelige gegevens in de zin van de AVG of de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens worden verwerkt, zal er voor dit voorontwerp geen GEB worden uitgevoerd. De financiële gegevens die van een subsidieontvanger worden gevraagd zijn geen gevoelige gegevens en zijn beperkt tot het rekeningnummer dat enkel zal gebruikt worden om het subsidiebedrag op te storten. De lijst van de VTC verwijst bovendien naar gegevens van zeer persoonlijke aard die worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. Dat is hier niet het geval. Alleen het departement Buitenlandse Zaken en Kanselarij verwerkt deze gegevens.

In een derde opmerking verwijst de VTC naar de omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens die met toepassing van artikel 6, §2 van het voorontwerp zullen verwerkt worden. De VTC merkt op dat de laatste categorie beter aangeduid kan worden als "andere persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de aanwending van de subsidie".

Replik: deze bepaling moet inderdaad worden verduidelijkt. We moeten evenwel rekening houden met het gegeven dat aanvragers bij de verantwoording van de aanwending van de subsidie ook andere persoonsgegevens aanleveren dan wat noodzakelijk is. De verwerkingsverantwoordelijke heeft hier geen impact op. Om die reden zal artikel 6, §2, 7° van het voorontwerp als volgt worden geherformuleerd: "andere persoonsgegevens die de aanvrager aanlevert voor de verantwoording van de aanwending van de subsidie".

Vervolgens wijst de VTC op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het departement Financiën en Begroting. Ook deze gegevensstroom dient in het ontwerp vermeld en beschreven te worden.

Replik: De subsidiedatabank waar de VTC naar verwijst vindt zijn juridische grondslag in het decreet van 19 november 2021 tot oprichting van een Vlaams subsidieregister. Dit register brengt op een transparante en heldere manier de subsidies in kaart die vanuit de Vlaamse overheid sinds 1 januari 2022 worden toegekend. Het decreet definieert een subsidiebegunstigde als "een rechtspersoon of een feitelijke vereniging die een subsidie krijgt van een subsidieverstrekker" (art. 2, 6°). De verplichting die op subsidieverstrekkers rust om de subsidie te registreren in de subsidiedatabank (en dus ook de uitwisseling van de persoonsgegevens) is evenwel beperkt tot subsidies die worden toegekend aan subsidiebegunstigden (art. 5). Het gaat dus enkel over subsidies die worden verstrekt aan o.a. ondernemingen, organisaties, feitelijke verenigingen en lokale

besturen maar niet over subsidies die worden verstrekt aan natuurlijke personen, zoals in dit ontwerp. De tekst van het ontwerp moet op dit punt dus niet worden aangepast.

Vervolgens doet de VTC de aanbeveling om de nodige maatregelen te nemen voor de juistheid van de gegevens. Zij verwijst hiervoor naar artikel 5.1, d) van de AVG. De VTC merkt in dit kader op dat het ontwerp hierover geen bepalingen bevat.

Repliek: Artikel 5.1, d) van de AVG stelt het volgende: "*Persoonsgegevens moeten (...) d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren („juistheid”);* (...)"

Er wordt geoordeeld dat hiervoor geen wijziging aan het ontwerp nodig is. Artikel 5.1, d) louter overnemen zou indruisen tegen het legistische verbod om een verordening over te schrijven in nationale wetgeving. Het verzekeren van de juistheid van de gegevens is trouwens, zoals de VTC ook opmerkt, de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, en dit op basis van artikel 24 van de AVG.

Tot slot herinnert de VTC eraan dat de verwerkingsverantwoordelijke maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 van de AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 van de AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in een duidelijk een eenvoudige taal ontvangt. Daarom beveelt de VTC aan om deze vermeldingen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten. De VTC besluit dat er transparantiemaatregelen uitgewerkt moeten worden.

Repliek: Ook hier meent de Vlaamse Regering dat er geen wijziging aan het ontwerp nodig is. De vereiste van een transparante communicatie zit immers al vervat in de verordening zelf, waarvoor een overschrijfverbod geldt. De uitwerking ervan gebeurt in de praktijk via de website, het loket of de documenten in het kader van de vergunningsprocedure.

7. Op 19 januari 2026 bracht de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) een advies uit over het voorontwerp. De sociale partners waarderen de inspanningen die de Vlaamse Regering al sinds 2001 doet in het kader van het Flanders Trainee Programme, verwelkomt het initiatief om het programma decretaal te verankeren, oordeelt dat het voorontwerp de juiste dingen regelt maar meent dat de tekst ruime delegaties aan de Vlaamse Regering verleent. In dat verband formuleert de SERV twee opmerkingen:

- Er is in het voorontwerp een algemene definitie van een 'multilaterale organisatie' opgenomen maar het wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten om te bepalen voor welke multilaterale organisaties een subsidie kan worden aangevraagd. De SERV begrijpt dat dit wenselijk is om de nodige flexibiliteit te laten en de subsidiëring van stages af te stemmen op het internationale beleid dat de Vlaamse Regering wil voeren. De SERV is evenwel van oordeel dat deze delegatie te ruim is en pleit ervoor een aantal internationale organisaties in het decreet zelf op te nemen en de Vlaamse Regering te machtigen om de lijst uit te breiden via uitvoeringsbesluit.

Repliek: deze opmerking wordt niet weerhouden. Er wordt geopteerd voor een maximale flexibiliteit die er niet is wanneer de lijst van multilaterale organisaties (minstens) gedeeltelijk wordt opgenomen in het decreet. De delegatie aan de Vlaamse Regering wordt bovendien voldoende beperkt door de strikte definitie van een multilaterale organisatie in artikel 2. De voorbeelden van multilaterale organisaties die de SERV in zijn advies opsomt en waarvan hij suggereert dat ze beter in het decreet zelf worden vermeld, passen binnen die definitie en zullen bij wijze van voorbeeld worden vernoemd in de toelichting bij artikel 2 van de memorie.

- De Raad stelt daarnaast voor om de voorwaarden waaraan kandidaat-stagiairs moeten voldoen op te nemen in het decreet. In het uitvoeringsbesluit kunnen die voorwaarden dan nader worden omschreven.

Repliek: deze opmerking wordt weerhouden. In het voorontwerp wordt een artikel 4 toegevoegd dat de voorwaarden opsomt (diplomavereiste, taalvereiste, leeftijdsvereiste en vereiste van stageaanbod) om voor een stagefinanciering in aanmerking te komen. De vormelijke aspecten van de subsidieaanvraag worden geregeld in het uitvoeringsbesluit.

8. Het voorontwerp van decreet werd een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 6 maart 2026.

9. De Raad van State bracht op 3 juni 2026 advies 79.357/3 uit.

In een eerste opmerking stelt de Raad vast dat uit de tekst van het voorontwerp en meer bepaald artikel 4, eerste lid, 2° voldoende blijkt dat enkel personen die niet ouder zijn dan 34 jaar in aanmerking komen voor een subsidie. Bijgevolg kan in artikel 3, tweede lid, 1°, en 2° de verwijzing naar het niet-gedefinieerde begrip "jongeren" worden weggelaten.

Repliek: deze opmerking is terecht. In artikel 3 wordt de verwijzing naar "jongeren" geschrapt.

Vervolgens merkt de Raad op dat de taalkennisvereiste die werd ingeschreven in artikel 4, tweede lid van het voorontwerp kan worden aanvaard in het kader van het uit te bouwen internationaal netwerk tussen de Vlaamse overheid, de multilaterale organisaties en de stagiairs. Die contacten zullen immers in het Nederlands gebeuren. In het voorontwerp zelf wordt hierover niets bepaald maar dat zou wel kunnen gebeuren via het uitvoeringsbesluit overeenkomstig de delegatie die verleend wordt bij artikel 7 van het voorontwerp. Het lijkt de Raad in elk geval raadzaam in de memorie nader uiteen te zetten wat in dat verband ten aanzien van (ex-)stagiairs wordt verwacht.

Repliek: De memorie wordt aangevuld met een bijkomende toelichting die het vereiste van de kennis van het Nederlands verder onderbouwt waarbij de verwachtingen ten aanzien van (ex-)stagiairs worden verduidelijkt. Daarbij wordt expliciet gewezen op hun rol bij de uitbouw van een netwerk en de contacten die ze daarbij onderhouden met de Vlaamse overheid, de Vlaamse diplomatieke posten en (ex-)stagiairs van het Flanders Trainee Programme waarvoor een uitstekende kennis van het Nederlands noodzakelijk is.

Aansluitend op de vorige opmerking wijst de Raad van State erop dat artikel 7,3° van het voorontwerp een machtiging bevat aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden voor de aanvrager om de subsidie te verkrijgen, vast te stellen, terwijl een aantal voorwaarden waaraan de aanvrager moet voldoen al werden opgenomen in artikel 4 van het ontwerp. Indien het de bedoeling zou zijn om in

het uitvoeringsbesluit nog andere voorwaarden op te nemen moet in artikel 7, 3° gewag worden gemaakt van "bijkomende voorwaarden". Indien geen bijkomende voorwaarden worden opgelegd moet art. 7, 3° worden weggelaten uit het ontwerp.

Replik: een van uitgangspunten bij het opstellen van de nieuwe regelgeving was een procedure die zowel voor de subsidie-aanvrager als de subsidiërende overheid de administratieve last zoveel mogelijk zou beperken. Om die reden wordt het aantal subsidievoorwaarden beperkt tot de voorwaarden die werden opgenomen in artikel 4 van het voorontwerp. De Vlaamse Regering heeft niet de intentie om in het uitvoeringsbesluit bijkomende voorwaarden op te leggen. Zij opteert ervoor om -zoals de Raad van State suggereert- in de memorie een uitgebreidere toelichting op te nemen over de verwachtingen die zij heeft ten aanzien van (ex-)stagiairs. Art. 7, 3° wordt dus geschrapt in het voorontwerp en de nummering van het artikel wordt aangepast.

In een vierde en laatste opmerking wijst de Raad van State erop dat wanneer delegatie wordt verleend aan de Vlaamse Regering om de inwerkingtredingsdatum van het decreet vast te stellen, ook een uiterste datum moet worden vermeld waarop het decreet in werking treedt. Dit is van belang om te vermijden dat een delegatie aan de Vlaamse Regering op gespannen voet zou staan met het beginsel, bedoeld in artikel 20 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 volgens hetwelk de regering decreten niet mag schorsen of vrijstelling van hun uitvoering mag verlenen.

Replik: Ook deze opmerking zal worden verwerkt in artikel 9 van het voorontwerp. Omdat het decreet en het uitvoeringsbesluit op dezelfde datum in werking moeten treden blijft de delegatie aan de Vlaamse Regering over de inwerkingtreding van het decreet behouden. Er wordt evenwel een zinsnede toegevoegd die bepaalt dat de uiterste datum van inwerkingtreding van het decreet 1 januari 2028 is. Het staat de Vlaamse Regering vrij om te opteren voor een vroegere datum.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

De voorgestelde financieringsmaatregel is in de eerste plaats een maatregel van het Vlaams buitenlands beleid die past binnen de deelstatelijke bevoegdheid inzake internationale betrekkingen. Deze transversale bevoegdheid wordt gekenmerkt door een samenloop van de interne en externe bevoegdheden van de onderscheiden overheden wat tot uitdrukking komt in het beginsel "In foro interno et in foro externo".

De maatregel is gericht op jongeren en past bijgevolg in het jeugdbeleid waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is. Maar zoals hiervoor onder B. al werd aangegeven is de doelgroep ruimer dan jeugd zoals gedefinieerd in het jeugddecreet van 23 november 2023 omdat de subsidie mensen tot en met de leeftijd van 34 jaar wil steunen die aan het begin van hun carrière staan.

Het voorontwerp heeft dus zowel raakvlakken met gemeenschaps- als gewestbevoegdheden. Dit geldt voor alle artikelen van het voorontwerp.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel definieert het begrip multilaterale organisatie. Het toepassingsgebied van de regeling wordt beperkt tot dergelijke organisaties. De gehanteerde definitie, die overgenomen werd uit de huidige regeling vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 december 2016, biedt duidelijkheid omtrent welke organisaties al dan niet in aanmerking komen, draagt op die manier bij aan de rechtszekerheid en past binnen de door de Vlaamse overheid vastgelegde strategische beleidsdoelstelling om gericht aanwezig te zijn in multilaterale organisaties. Organisaties die op dit ogenblik voldoen aan deze definitie zijn bijvoorbeeld de IAO, EC, OESO, IMF, Wereldbank,.... Deze lijst is louter ter illustratie en uiteraard niet exhaustief.

Artikel 3

Dit artikel creëert een kader voor het toekennen van een stagefinanciering aan kandidaten die een stage willen aanvatten bij een multilaterale organisatie.

Kandidaten die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 krijgen een subsidie die bestemd is voor de kosten voor levensonderhoud, verblijf en reis. De bedragen verschillen in functie van de levensduurte van de gaststad waar de stagiair verblijft.

De doelstellingen van het financieringsprogramma worden uitdrukkelijk opgenomen in het decreet. Op die manier kunnen ze later dienen als toetssteen bij ex post evaluaties van het gevoerde beleid.

De doelstellingen blijven fundamenteel dezelfde als in 2001 toen de stagefinanciering in het leven werd geroepen: de (financiële) toegangsdrempel tot multilaterale organisaties verlagen, de kansen van jong professionals op de internationale arbeidsmarkt verhogen, creëren van een netwerk van contactpersonen voor het Vlaamse internationale beleid en de Vlaamse internationale zichtbaarheid bevorderen.

Op basis van de doelstellingen van het programma die in dit artikel geformuleerd zijn en die onder andere de Vlaamse zichtbaarheid en aanwezigheid in multilaterale organisaties wil bevorderen, zal aan kandidaten die voldoen aan de diplomavereisten om voor financiering in aanmerking te komen maar die geen Nederlandstalige opleiding genoten, gevraagd worden om een verklaring op eer voor te leggen dat Nederlands hun moedertaal is of indien dat niet zo is, een bewijs van taalkennis Nederlands, niveau C bij de aanvraag te voegen.

Artikel 4

De vormelijke aspecten van de subsidieaanvraag die een verdere explicitering zijn van de subsidievoorwaarden worden geregeld in het uitvoeringsbesluit. Artikel 7 van het voorontwerp biedt daarvoor rechtsgrond.

Artikel 5

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om de lijst vast te stellen van multilaterale organisaties die voor stagefinanciering in aanmerking komen. Het is vanzelfsprekend dat de Vlaamse Regering zich hierbij moet houden aan de verschillende elementen die onderdeel zijn van de definitie van multilaterale organisatie, vermeld in artikel 2 van het ontwerp. De opgelijste organisaties moeten dus cumulatief beschikken over de volgende kenmerken:

- intergouvernementeel;

- internationale rechtspersoonlijkheid;
- eigen besluitvormingsorganen;
- opgericht bij verdrag;
- multilateraal.

Artikel 6

Dit artikel regelt alle essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens die het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken uitvoert bij de administratieve afhandeling van de dossiers stagefinanciering.

Die essentiële elementen zijn:

- de categorie van verwerkte gegevens;
- de categorie van betrokken personen;
- de doelstelling die met de verwerking wordt nagestreefd;
- de categorie van personen die toegang tot de verwerkte gegevens hebben;
- de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Het eerste lid van paragraaf 2 vermeldt op grond van welke rechtvaardiging in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name een taak van algemeen belang en meer bepaald dossierbeheer.

Het tweede lid beschermt de persoonsgegevens van de betrokken kandidaat-stagiairs maximaal door het departement te verplichten de onnodig verkregen gegevens te wissen die niet relevant zijn om de doelstellingen van de verwerking te realiseren.

Paragraaf 3 wijst de leidend ambtenaar van het departement aan als verwerkingsverantwoordelijke. In antwoord op de opmerking van de Vaste Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens wijzen we erop dat de leidend ambtenaar niet alleen het hiërarchisch gezag uitoefent maar ook de eindverantwoordelijkheid draagt voor de werking van het departement.

Paragraaf 4 legt de bewaartermijn van de persoonsgegevens vast, door te verwijzen naar artikel III.87, §1/1, derde lid, 2° van het Bestuursdecreet. Deze bepaling werd ingevoegd bij decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat het beheren en bewaren van bestuursdocumenten en persoonsgegevens betreft, met name met artikel 4, 5°.

Het decreet van 17 mei 2024 komt tegemoet aan de vereiste om de maximale bewaartermijn als essentieel element decretaal vast te leggen. Het legt de bewaartermijn voor vaak voorkomende processen, procedures en verwerkingen algemeen vast.

Concreet stelt artikel III.87, §1/1, derde lid, 2° een maximale bewaartermijn van tien jaar vast voor bestuursdocumenten die betrekking hebben op een subsidie. De termijn begint te lopen vanaf het ogenblik dat de subsidie is afgehandeld of geweigerd.

Deze bewaartermijn volgt enerzijds uit artikel 32 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCOF) dat het volgende stelt: *"Alle boekhoudstukken worden methodisch bewaard gedurende de termijnen, vermeld in artikel III.86, vierde lid, van het Wetboek van Economisch Recht."* En waarbij artikel III.86 WER het volgende stelt: *"Elke boeking geschiedt aan de hand van een gedagtekend verantwoordingsstuk, waarnaar zij moet verwijzen. Voor verrichtingen van verkoop en dienstverlening in het klein waarvoor geen factuur vereist is, kan de boeking geschieden door middel van een dagelijkse, gezamenlijke inschrijving. De Koning*

stelt nadere regels betreffende de stukken ter verantwoording van de dagelijkse, gezamenlijke inschrijvingen, bedoeld in het tweede lid. De verantwoordingsstukken worden methodisch opgeborgen en zeven jaar bewaard, in origineel of in afschrift. Stukken die niet strekken tot bewijs jegens derden, worden drie jaar bewaard."

Anderzijds volgt deze bewaartermijn ook uit artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek: "*§1. Alle persoonlijke rechtsovereenkomsten verjaren door verloop van tien jaar. (...).*".

Het is niet ondenkbaar dat ook in geval van de toekenning van de FTP-subsidies, er betwistingen ontstaan, bv. naar aanleiding van een terugvordering en bijgevolg wordt de generieke bewaartermijn van 10 jaar uit artikel III.87, §1/1, derde lid, 2°, ook voor de FTP-subsidies aangehouden.

Artikel 7

Dit artikel bevat een machtiging aan de Vlaamse Regering om de relevante elementen van het subsidiekader vast te stellen. Het gaat hierbij om elementen vermeld in artikel 76/2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Artikel 8

In dit artikel wordt de bepaling van het programmadecreet van 9 juli 2010 dat rechtsgrond biedt aan het huidige subsidieprogramma voor stages bij multilaterale organisaties, opgeheven.

Artikel 9

Deze bepaling delegeert de inwerkingtreding van het decreet aan de Vlaamse Regering. Het is daarbij de bedoeling dat het decreet en het aan te nemen uitvoeringsbesluit op dezelfde dag in werking treden. Om te vermijden dat de delegatie aan de Vlaamse Regering op gespannen voet zou komen te staan met het beginsel, vermeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, volgens hetwelk ze decreten niet mag schorsen, noch vrijstelling van de uitvoering ervan mag verlenen, treedt het decreet uiterlijk in werking op 1 januari 2028.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken,
Digitalisering en Facilitair Management

Matthias DIEPENDAELE

